

LIST I

Cecília VOLANGESOVÁ Sofi CARNAYOVEJ

do kláštora uršulínok

Vidíš, moja milá priateľka, že som dodržala slovo a že mi čepce a ozdoby nezaberajú všetok čas. Pre Teba si vždy nejaký nájdem – hoci len za dnešný deň som videla viac ozdôb ako za celé štyri roky, ktoré sme spolu strávili. Myslím, že naša úžasná Tanvillka² bude omnoho namrzenejšia z mojej prvej návštevy, o ktorú ju chcem požiadať, než sme boli my, kedykoľvek nás prišla navštíviť vo svojom *in fiocchi*. Mama sa so mnou radí o všetkom a nespráva sa ku mne už tak veľmi ako k chovankyni kláštora ako kedysi. Mám svoju komornú, mám svoju izbu aj pracovňu, píšem Ti na veľmi peknom písacom stole, od ktorého som dostala kľúč a kam si môžem zamknúť všetko, čo potrebujem. Mama mi povedala, že ju uvidím každé ráno, že stačí, ak sa učešem na obed, pretože budeme vždy samy, a že mi každý deň povie, o koľkej môžem za ňou popoludní prísť. S ostatným časom môžem nakladať, ako chcem. Mám svoju harfu, svoje kreslenie, svoje knihy, presne ako v kláštore – chýba tu len matka Perpetua, ktorá by mi mohla nadávať. Tu závisí len odo mňa, či budem celý deň leňošiť, ale keďže tu so mnou nie je moja Sofia, s ktorou by som sa porozprávala a zasmiala, radšej sa ničomu venujem.

Ešte nie je ani päť hodín a za mamou môžem zájsť až o siedmej: času mám teda habadej, len keby som ti mala čo povedať!

---

² chovanka toho istého kláštora

Zatiaľ mi ešte nič neoznámili. Keby som nevidela všetky tie prípravy a množstvo krajčirok, ktoré sem chodia len kvôli mne, myslela by som si, že o svadbe nikto ani nechyruje a že je to iba ďalšia táranina slúžky Jozeffny³. Mama mi často hovorievala, že každá slečna má zostať v kláštore tak dlho, až kým sa nevydá, a keďže ma teraz zobrala domov, Jozefína musí mať predsa len pravdu. Práve nám pred bránou zastavil kočiar a mama mi odkázala, že mám okamžite prísť za ňou. Žeby to bol ten pán? Nie som oblečená, ruky sa mi trasú a srdce ide vyskočiť z hrude. Spýtala som sa komornej, či nevie, kto prišiel. „Samozrejme,“ povedala mi, „je to pán C***.“ A zasmiala sa. Och! Myslím, že je to on. Keď sa vrátim, určite Ti porozprávam, čo sa udialo. Zatiaľ poznáš aspoň jeho meno. Nehodí sa, aby som dala na seba čakať. Dovidenia o chvíľu.

Ako sa len budeš posmievat' úbohej Cecílii! Och, tak veľmi som sa hanbila! Ale aj Ty by si sa dala nachytať ako ja. Keď som vošla k mame, zbadala som, že pri nej stojí pán v čiernom. Pozdravila som ho, ako som najlepšie vedela, a bezmocne som zostala stáť na mieste ani prikovaná. Vieš si predstaviť, ako som si ho obzerala! „Madam,“ povedal mojej mame, keď ma pozdravil, „aká pôvabná slečna! Viac než kedykoľvek predtým si uvedomujem, aká ste ku mne láskavá.“ Pri tejto lichôtke som sa tak roztriasla, až som sa nedokázala udržať na nohách – musela som si sadnúť na kreslo, celá červená a veľmi rozrušená. Len čo som si sadla, už mi ten pán kľačal pri nohách. V tej chvíli úbohá Cecília stratila hlavu. Mama vravela, že som bola úplne mimo. Vyskočila som a prenikavo vykrikla... Vieš, ako vtedy, keď bola búrka a hrmelo. Mama dostala záchvat smiechu a povedala mi:

---

³ vrátnička v kláštore

„Čo je to s vami? Sadnite si predsa a podajte pánovi nohu.“ Nuž, je to tak, milá priateľka: ten pán bol obuvník. Nevieš si predstaviť, ako som sa zahanbila. Našťastie bola pri tom iba mamička. Myslím, že len čo sa vydám, služby tohto obuvníka prestanem využívať.

Musíš uznať, že sa toho musíme ešte veľa naučiť! Zbohom. O chvíľku bude šesť hodín a komorná mi práve hovorí, že je načase sa vychystať. Zbohom, milá Sofia, mám Ťa rada rovnako, ako keď sme boli v kláštore.

Paríž 3. augusta 17**

P. S.: Nevieam, po kom by som Ti svoj list mohla poslať, tak počkám, až príde Jozefína.

LIST II

*markíza de MERTEUIL vikomtovi de VALMONT
na zámok v ****

Vráťte sa, môj milý vikomt, vráťte sa: čo vlastne robíte, čo len môžete robiť u starej tety, keď už viete, že zdedíte jej majetok? Ihneď odíďte, potrebujem Vás. Dostala som vynikajúci nápad a rada by som Vás poverila jeho uskutočnením. Týchto pár slov by malo postačiť, až priveľmi vyznamenaný mojou voľbou by ste mali čo najrýchlejšie pribehnúť a na kolenách prijať moje rozkazy. Vy však zneužívate moju láskavosť ešte aj vtedy, keď ju už nevyužívate – a ak si mám vybrať medzi večnou nenávisťou a prehnanou zhovievavosťou, Vaše šťastie si žiada, aby zvíťazila moja dobrota. Chcem Vás teda zasvätiť do svojich plánov. No

prisahajte mi – ako verný rytier –, že sa nevrhnete do ďalšieho dobrodružstva, kým nedokončíme toto. Je hodné hrdinu: poslúžite láske aj pomste, do Vašich pamätí pribudne ďalšia rozto-pašnosť⁴. Áno, do Vašich pamätí, lebo si želim, aby boli jedného dňa vytlačené – a ja sama ich chcem napísať. Ale nechajme to tak a vráťme sa k tomu, čo ma trápi.

Pani de Volanges vydáva dcéru. Zatiaľ je to tajomstvo, no včera mi ho prezradila. A čo myslíte, koho si vybrala za zaťa? Grófa de Gercourt. Kto by to bol povedal, že sa raz stanem Gercourtovou sesternicou? Riadne ma to nazlostilo... Ach, ešte stále tomu nerozumiete? Och, aký ste len nechápavý! Hádam ste mu už odpustili to dobrodružstvo s intendantkou? A nemám vari ja, Vy netvor, ešte omnoho väčší dôvod sťažovať sa naňho?⁵ Viem sa však ovládať a nádej na pomstu upokojuje moju dušu.

Stokrát nás oboch omrzelo počúvať, ako si Gercourt zakladá na tom, koho dostane za ženu, aj aký je hlúpo domýšľavý, že sa mu podarí vyhnúť nevyhnutnému osudu. Poznáte jeho smiešnu horlivosť za kláštornú výchovu a ešte smiešnejší predsudok, že plavovlásky sú zdržanlivé. Hoci má malá Volangesová šesťdesiat tisíc libier renty, stavila by som sa, že by k tej svadbe nikdy nedošlo, keby mala hnedé vlasy alebo keby nebola bývala v kláštore. Dokážme mu teda, že je hlupák – jedného dňa by sa

---

⁴ V origináli použité slová *roué* (ten, kto je odsúdený na mučenie) a *rouerie* (od *rouer* – mučiť na kolese) sa v období, keď boli napísané tieto listy, používali veľmi často.

⁵ Aby sme porozumeli tejto pasáži, musíme vysvetliť, že gróf Gercourt opustil markízu de Merteuil kvôli intendantke ***, ktorá sa kvôli nemu rozišla s vikomtom de Valmont – a práve vtedy sa vikomt zblížil s markízou. Toto dobrodružstvo sa odohralo dávno pred udalosťami spomínanými v týchto listoch, preto sme považovali za správne celú túto korešpondenciu vynechať.